

LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀ TIESA

Brīvības bulvāris 36
Rīga
LV-1511

KANCELEJA

Rīga

Tālr.: 67 020 339
Fakss: 67 020 351
E-pasts: at@at.gov.lv

02.07.2014. SKA-647/2014; Nr. A43013412

pieteicējas SIA „Ostas Flote” pārstāvim: Artūram Spīgulim
ZAB „Spīgulis & Kukainis”
Vaļņu ielā 3, Rīgā, LV-1050

atbildētājam: Konkurences padomei
konkurence@kp.gov.lv

trešajai personai: AS „PKL Flote”
Tvaika ielā 37a, Rīga, LV-1034

Par lēmuma noraksta nosūtīšanu

Nosūtām Jums zināšanai Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014.gada 2.jūlija rīcības sēdes lēmuma norakstu lietā Nr. SKA-647/2014.

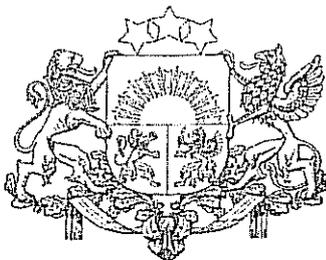
Pielikumā: lēmuma noraksts uz 3 lapām.

Tiesas sekretāre

I.Liepiņa

Liepiņa, 67020339
ieva.liepina@at.gov.lv

Lietas Nr. A43013412
SKA-647/2014

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2014.gada 2.jūlijā

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta tiesnešu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnesis J.Neimanis

tiesnese V.Kakste

tiesnese I.Skultāne

rīcības sēdē izskatīja SIA „Ostas flote” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 10.marta spriedumu administratīvajā lietā, kas ierosināta pēc SIA „Ostas flote” pieteikuma par Konkurences padomes 2009.gada 22.oktobra lēmuma Nr.37 atzīšanu par prettiesisku daļā un Konkurences padomes 2010.gada 14.janvāra lēmuma Nr.E02-2 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] *Beleggingsmaatchapij Geit B.V.* (turpmāk – GEIT) un SIA „LSF Holdings” piederēja pieteicējas SIA „Ostas flote” daļas. 2008.gada 22.februārī GEIT atsavināja pieteicējas daļas *Beleggingsmaatchapij Geit II B.V.* (turpmāk – GEIT II). Turpmāk GEIT un GEIT II piederēja katram pa 48,5% daļu, bet SIA „LSF Holdings” – 3% daļu no pieteicējas pamatkapitāla.

[2] Trešā persona SIA „PKL” (vēlāk nosaukums mainīts uz SIA „PKL Flote”, kopš 2009.gada – AS „PKL Flote”) 2008.gada septembrī palielināja pamatkapitālu, izlaižot

jaunas 88 800 daļas, kuras iegādājās pieteicēja. Attiecīgās izmaiņas 2008.gada 21.novembrī tika reģistrētas trešās personas daļu reģistrā.

[3] Izmeklējot pieteicējas un trešās personas apvienošanās lietu, Konkurences padome ar 2009.gada 22.oktobra lēmumu Nr.37 atļāva pieteicējas un trešās personas apvienošanos, bet ar 2010.gada 14.janvāra lēmumu Nr.E02-2 konstatēja, ka pieteicēja ir pārkāpusi Konkurences likuma 15.panta otro daļu, neiesniedzot Konkurences padomei ziņojumu pirms apvienošanās ar trešo personu, un pieteicējai par minēto pārkāpumu uzlika naudas sodu Ls 27 250. Lēmumi pamatoti ar argumentiem, ka apvienošanās brīdī GEIT un GEIT II ar vienādu daļu skaitu pieteicējas kapitālā un balsu skaitu sapulcēs īstenoja kopīgu izšķirošo ietekmi pieteicējā. Šāds secinājums izdarīts, uzskatot, ka apvienošanās brīdī 2008.gada novembrī par pieteicējas 3% daļu piederību, kuras atradās SIA „LSF Holdings” īpašumā, noritēja tiesvedība un balsstiesības, ko deva šīs daļas, uz tiesvedības laiku bija apturētas. Lēmumos par šiem faktiem izdarīta atsauce uz Augstākās tiesas 2009.gada 17.septembra spriedumu lietā Nr.PAC-389/2009. Tā kā GEIT īstenoja izšķirošu ietekmi citos tirgus dalībniekos Latvijā, kas tā saistīti ar pieteicēju, tad apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums pārsniedza 25 miljonus latu un šāda apvienošanās varēja notikt, tikai iesniedzot pirms apvienošanās ziņojumu Konkurences padomē.

[4] SIA „Ostas flote” iesniedza pieteikumu Administratīvajā apgabaltiesā par Konkurences padomes 2009.gada 22.oktobra lēmuma atzīšanu par prettiesisku un 2010.gada 14.janvāra lēmuma atcelšanu.

[5] Izskatot lietu atkārtoti, ar Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 10.marta spriedumu pieteikums noraidīts. Tiesas spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai atzītu, ka 2008.gada novembrī GEIT un GEIT II īstenoja kopīgu izšķirošu ietekmi SIA „Ostas Flote”. Tā kā GEIT un GEIT II īstenoja kopīgu izšķirošo ietekmi SIA „Ostas Flote”, un, ņemot vērā GEIT izšķirošo ietekmi citos tirgus dalībniekos, par SIA „Ostas Flote” saistītajiem tirgus dalībniekiem ir uzskatāma AS „Ventpils tirdzniecības osta”, AS „Kālija parks”, SIA „Mineral-Trans-Serviss” un SIA „Seastar”. Atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” 13.4.apakšpunktam, aprēķinot SIA “Ostas flote” apgrozījumu, jāņem vērā minēto saistīto tirgus dalībnieku apgrozījums.

[5.2] Ņemot vērā garo kravu transportēšanas ceļu, pakalpojumu daļa, ko saistībā ar kravas nogādāšanu galamērķī kravas nosūtītājs saņem Latvijas teritorijā, nesastāda tik būtisku daļu no kopējā pakalpojuma apjoma, lai atzītu, ka klients konkrēto transportēšanas ceļu ir izvēlējis tieši tāpēc, lai saņemtu pieteicējas un tās saistīto personu sniegtos pakalpojumus. Liecinieki tiesas sēdē norādīja, ka Ventspils ostā konkrētos pakalpojumus sniedzošajiem uzņēmumiem konkurentu nav, jo šajā ostā neviens cits terminālis nepārkrauj tādas kravas, kādas pārkrauj konkrētie uzņēmumi. Taču tas nav pietiekami, lai atzītu, ka klients izvēlas tieši Latviju un Ventspili kā transporta ceļa sastāvdaļu. Lietā nav konstatēts, ka attiecībā uz Latviju un Ventspils ostu pastāvētu kādi īpaši apstākļi, kuru dēļ klienti izvēlētos kravu transportēt tieši caur Latviju, nevis pa kādu citu attāluma un ātruma ziņā līdzvērtīgu vai pat izdevīgāku maršrutu. Kravas nosūtītājam transportējot savu kravu caur Latviju un saņemot dažādus pakalpojumus (transportēšanu, pārkraušanu, glabāšanu u.tml.), katrs no šiem pakalpojumiem tiek saņemts Latvijā. Konkrēta pakalpojuma saņemšanai klientam ir jāizvēlas no konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū strādājošiem konkurentiem. Tā kā gan pieteicēja, gan tās saistītie tirgus dalībnieki AS „Kālija parks”, SIA „Mineral-Trans-Serviss”, AS „Ventspils Tirdzniecības osta” un SIA „Seastar” pakalpojumus klientiem no citām valstīm sniedza Latvijā, šo sabiedrību apgrozījums no pakalpojumu sniegšanas bija attiecināms uz Latvijas teritoriju. Konkurences padome konkrētajā gadījumā pieteicējas un tās saistīto tirgus dalībnieku apgrozījumu pamatoti attiecināja uz pakalpojumu sniedzēju atrašanās vietu (Latviju), jo klients šajā gadījumā pārvietojās pie pakalpojuma sniedzēja. Līdz ar to padome pamatoti pieteicējas apgrozījumam 2007.gadā pieskaitīja arī tās saistīto personu apgrozījumu un pamatoti secināja, ka tas pārsniedz 25 miljonus latu un tādējādi pieteicējai bija pienākums iesniegt padomē apvienošanās ziņojumu.

[5.3] Pieteicējas un “PKL Flote” apvienošanās notika 2008.gada 21.novembrī, bet pirms tam jau 2007.gada 27.jūnijā Konkurences padome bija pieņēmusi lēmumu Nr.80, ar ko pieteicējas un “PKL Flote” apvienošanās tika aizliegta. Lietā nav strīda par to, ka uz apvienošanās brīdi šis lēmums bija stājies spēkā. Līdz ar to vienīgais veids, kādā pēc šā lēmuma pieņemšanas iecerētā apvienošanās tiesiski varēja notikt, bija, vai nu, pamatojoties uz tiesas lēmumu par pagaidu aizsardzības līdzekļa noteikšanu lietā, kas tiesā bija ierosināta par 2007.gada 27.jūnija lēmuma Nr.80 atcelšanu, vai arī likumā noteiktā kārtībā iesniedzot Padomē jaunu apvienošanās iesniegumu un saņemot attiecīgu Konkurences padomes atļauju. Tā kā neviens no minētajiem gadījumiem nebija iestājies, pieteicēja nevarēja paļauties uz to, ka apvienošanās ziņojums Konkurences padomē nav iesniedzams, un, tā kā apvienošanās tomēr notika, padome pamatoti sodīja pieteicēju par pārkāpuma izdarīšanu. Apstākļi, ka pieteicēja padomē sākotnēji bija iesniegusi iesniegumu par apvienošanos, neatbrīvoja

pieteicēju no atbildības par vēlāku nelikumīgu apvienošanos, ņemot vērā arī to, ka apvienošanās, par ko pieteicēja iesniedza ziņojumu 2007.gada 16.februārī (pilns ziņojums iesniegts 2007.gada 5.martā), paredzot kopuzņēmuma izveidošanu, atšķīrās no apvienošanās, kas notika 2008.gada 21.novembrī, pieteicējai iegūstot "PKL Flote" kapitāla daļas, turklāt kopš sākotnējā apvienošanās ziņojuma iesniegšanas un faktiskās apvienošanās bija pagājis jau vairāk kā gads. Līdz ar to pieteicējai nevarēja rasties tiesiskā pašjāvība uz to, ka apvienošanās ziņojumu pirms 2008.gada 21.novembrī notikušās apvienošanās padomē nav nepieciešams iesniegt. Ņemot vērā minēto, šādu pašjāvību pieteicējai nevarēja radīt arī mutiska saruna ar padomes amatpersonu.

[5.4] Konkurences padome konstatēja, ka pieteicējas pārkāpums ilga no 2008.gada 21.novembra, kad notika apvienošanās, līdz 2009.gada 26.jūnijam, kad padome pēc savas iniciatīvas ierosināja lietu Nr.p/09/05/92, kuras izskatīšana noslēdzās ar lēmuma Nr.37 pieņemšanu par apvienošanās atļaušanu, tādējādi pārkāpums ilga 218 dienas. Ņemot vērā to, ka padome ar lēmumu Nr.37 apvienošanos atļāva, 2009.gada 26.jūniju atzīstot par pārkāpuma izbeigšanas dienu, padome šajos apstākļos būtībā ir noteikusi maksimāli īsāko iespējamo pārkāpuma termiņu. Lēmumā Nr.37 ir atļauta apvienošanās 2008.gada 21.novembrī, taču šis lēmums nenozīmē, ka jau 2008.gada 21.novembrī pieteicēja būtu rīkojusies tiesiski un ievērojusi likumā noteikto kārtību, kādā apvienošanās drīkst notikt. Līdz ar to padome pamatoti lēmumā Nr.E02-2 lēma par naudas soda noteikšanu pieteicējai. Konkurences padome par katru nokavēto dienu pieteicējai bija tiesīga noteikt sodu līdz Ls 1000 par dienu. Pieteicējai par katru nokavēto dienu noteikts Ls 250 naudas sods, ņemot vērā, ka apvienošanās neradīja koncentrāciju un negatīvas sekas, kā arī to, ka apvienošanās tika atļauta, neuzliekot tiesiskos pienākumus. Ņemot vērā arī to, ka pat pēc pārkāpuma lietas ierosināšanas pieteicēja padomē tā arī neiesniedza apvienošanās ziņojumu, sākotnēji noteiktais Ls 250 sods par katru pārkāpuma dienu ir samērīgs. Tā kā pārkāpuma ilgums tika noteikts maksimāli labvēlīgi pieteicējai, turklāt galīgais aprēķinātais sods Ls 54 500 pēc tam vēl tika samazināts uz pusi, pieteicējai piemērotais sods ir samērīgs. Izlemjot jautājumu par soda apmēru, nevar ņemt vērā tikai konkrētā pārkāpuma sekas, bet jāņem vērā arī soda preventīvā funkcija – līdzīgu pārkāpumu novēršana nākotnē.

[6] Pieteicēja iesniegusi kasācijas sūdzību par tiesas spriedumu pilnā apjomā. Kasācijas sūdzība pamatota ar tālāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Tiesa nepareizi atzina, ka divu komercsabiedrību pilnvarota persona nevar vienlaikus pārstāvēt komercsabiedrību atšķirīgas intereses. Tāpat arī tiesa neievēroja, ka Advokatūras likuma 7.pants aizliedz identificēt advokātu ar viņu klientiem un klientu

interesēm. Tiesas atsaukšanās uz Advokatūras likuma 65.pantu nav pareiza, jo GEIT un GEIT II pārstāvība SIA „Ostas flote” nevar tikt uzskatīta par pretēju pušu pārstāvību vienotā lietā.

[6.2] Tiesa kļūdaini secināja, ka vērtējumā par GEIT un GEIT II kopīgas izšķirošas ietekmes īstenošanu SIA „Ostas flote” nav nozīmes tam, ka GEIT un GEIT II ir atšķirīgi galīgie beneficiārie īpašnieki. Tiesa neņēma vērā, ka starp GEIT un GEIT II nebija noslēgts dalībnieku līgums vai tamlīdzīga vienošanās un lietā nav pierādījumu par šādu vienošanos. Balsojumu līdzība nenorāda uz kopīgas izšķirošas ietekmes īstenošanu.

[6.3] Tiesa nepareizi attiecināja pieteicējas un tās saistīto dalībnieku apgrozījumu uz Latvijas teritoriju. Tiesa nepareizi secināja, ka klients pārvietojās pie pakalpojuma sniedzēja – ostas. Pieteicēja uzskata, ka konkurence notiek klientu (kravu īpašnieku) atrašanās vietā ārpus Latvijas, izvēloties termināli starp citu valstu ostām apvienošanās dalībnieku piedāvāto pakalpojumu dēļ, nevis konkrēta transporta koridora dēļ. Tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 154.pantā un 112.panta otrajā daļā norādītos pierādījumu vērtēšanas noteikumus, izdarot savstarpēji pretrunīgus secinājumus un nepareizi novērtējot pierādījumus un neņemot vērā liecinieku liecības.

[7] Pieteicēja arī izteikusi lūgumu uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai, kā interpretējama Padomes 2004.gada 20.janvāra regulas Nr.139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju 5.panta 1.punkta otrā daļa.

[8] Trešā persona pievienojusies pieteicējas kasācijas sūdzībai.

Motīvu daļa

[9] Kasācijas tiesvedības ierosināšana atsakāma, jo tiesas spriedums ir pareizs.

[10] Kasācijas sūdzības argumenti nav pamatoti. Kasācijas sūdzībā nepareizi interpretēts tiesas sprieduma arguments par to, vai GEIT un GEIT II intereses neatšķirtos, ja normatīvie akti neaizliedz komercsabiedrību tās pārstāvības īstenošanai pilnvarot vairākus advokātus. Tiesa sniegusi savu novērtējumu vairākiem faktiskajiem apstākļiem: pārstāvjiem, pilnvardevējam, kopīgiem lēmumiem utt., kas apstiprina tiesas secinājumu, ka Konkurences padome pareizi noteikusi, ka GEIT un GEIT II īstenoja kopīgu ietekmi SIA “Ostas flote”. Šāds secinājums loģiski atbilst arī citiem pierādījumiem lietā. Kasācijas sūdzībā norādītais, ka tiesa nav skaidrojusi, kuri ir GEIT un GEIT II beneficiāri un kādas ir to savstarpējās tiesiskās attiecības, nav nozīmīgs, jo tie ir faktiskie apstākļi, kuriem šajā lietā jau noskaidrotajos

apstākļos, nav izšķirošas nozīmes. Primārā nozīme ir tam, vai GEIT un GEIT II rīkojās kopīgi, un šajā daļā lēmuma pareizību tiesa ir pārbaudījusi. Tiesnešu kolēģija neuzskata arī, ka tiesa būtu nelogiski vai, neatbilstoši novērtējot pierādījumus, secinājusi, ka konkurence notiek pakalpojuma faktiskās sniegšanas vietā.

[11] Tā kā lietā nav piemērojams regulas Nr.139/2004 5.panta otrās daļas 1.punkts, nav pamata uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības tiesai.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 129.¹panta otrās daļas 4.punktu un 338.¹panta otrās daļas 2.punktu, tiesnešu kolēģija

n o l ē m a

Atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA "Ostas flote" kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 10.marta spriedumu.

Atmaksāt SIA "Ostas flote" drošības naudas daļu - 35,57 *euro*.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis	(paraksts)	J.Neimanis
Tiesnese	(paraksts)	V.Kakste
Tiesnese	(paraksts)	I.Skultāne

NORAKSTS PAREIZS

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta

tiesnesis J.Neimanis

Rīgā 2014.gada 2.jūlijā

